

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: 711-I-306-P-73-17/19-06-11

Zagreb, 8. veljače 2019.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), u sastavu Nataše Novaković kao predsjednice Povjerenstva te Tončice Božić, Davorina Ivanjeka, Aleksandre Jozić-Ileković i Tatijane Vučetić kao članova Povjerenstva, na temelju članka 30. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), u predmetu dužnosnika Milorada Pupovca, zastupnika u Hrvatskom saboru, pokrenutom Odlukom Povjerenstva BROJ: 711-I-925-P-73-17/18-05-10 od 29. lipnja 2018.g., na 38. sjednici, održanoj 8. veljače 2019.g., donosi sljedeću

ODLUKU

Propustom pravovremenog i pravilnog poduzimanja radnji kojima bi zaštitio vlastitu vjerodostojnost i nepristranost, na način da se nije izuzeo kod glasovanja u Savjetu za nacionalne manjine pri donošenju Odluke o raspodjeli finansijskih sredstava iz Državnog proračuna za 2016.g., kojom Odlukom su sredstva dodijeljena i udruzi SRPSKO NARODNO VIJEĆE - NACIONALNA KOORDINACIJA VIJEĆA SRPSKE NACIONALNE MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ, koja je interesno povezana s dužnosnikom u smislu članka 4. stavka 5. ZSSI-a, obzirom da je dužnosnik njezin predsjednik, dužnosnik Milorad Pupovac, zastupnik u Hrvatskom saboru, počinio je povredu članka 5. stavka 1. ZSSI-a.

Obrazloženje

Povjerenstvo je na 16. sjednici, održanoj 29. lipnja 2018.g., pokrenulo postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Milorada Pupovca, zastupnika u Hrvatskom saboru, zbog moguće povrede članka 5. stavka 1. ZSSI-a, koja proizlazi iz propusta pravovremenog i pravilnog poduzimanja radnji kojima bi zaštitio vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene dužnosti, kao i povjerenje građana, na način da se nije izuzeo kod glasovanja u Savjetu za nacionalne manjine pri donošenju Odluke o raspodjeli finansijskih sredstava iz Državnog proračuna za 2016.g., kojom Odlukom su sredstva dodijeljena i udruzi SRPSKO NARODNO VIJEĆE - NACIONALNA KOORDINACIJA VIJEĆA SRPSKE NACIONALNE MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ, koja je interesno povezana s dužnosnikom u smislu članka 4. stavka 5. ZSSI-a, obzirom da je dužnosnik Milorad Pupovac njezin predsjednik.

Odluka Povjerenstva o pokretanju postupka dostavljena je dužnosniku 29. studenog 2018.g., ali se na istu dužnosnik, do dana donošenja predmetne Odluke, nije pisano očitovao.

Dužnosnik je pristupio 38. sjednici, kojom prilikom je usmeno u bitnom naveo kako je u njegovoj prirodi i obvezi da poštuje institucije Republike Hrvatske bez obzira na njihove odluke te da je sjednici pristupio jer ima potrebu istaknuti par stvari u vezi predmetnih okolnosti. Dužnosnik navodi kako je član Savjeta za nacionalne manjine u nekoliko mandata, i to na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske te na temelju Ustavnih odredbi i odredbi Zakona o nacionalnim manjinama i to neovisno o samoj volji biranih članova. Dužnosnik ističe kako do sada zakonodavac nije poništio niti jednu zakonsku odredbu po kojima se donose odluke Savjeta za nacionalne manjine. Stoga dužnosnik ističe kako nije povrijedio članak 5. stavak 1. ZSSI-a. Dužnosnik ističe kako SNV nije skup privatnih osoba koje su sa dužnosnikom interesno povezane, već tijelo osnovano temeljem Erdutskog sporazuma i Pisma namjere kao međunarodnih ugovora, potvrđenih od strane Vijeća sigurnosti UN-a te temeljem odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Članovi SNV su birani na izborima sukladno važećim propisima. Dužnosnik također ističe kako članovi Savjeta za nacionalne manjine znaju, budući ih je dužnosnik o tome obavijestio, da ili ne dolazi na sjednice Savjeta ili na njima ne raspravlja i ne glasa kad su na sjednicama programi udruga nacionalnih manjina i odluke o raspoređivanju sredstava. To je dužnosnik prakticirao do 2016.g. i prakticira i dalje. U 2016.g. dužnosnik je sudjelovao na raspravi Savjeta, bio je prisutan na glasovanju, ali nema traga o tome da je doista i glasovao. Dužnosnik zaključuje kako je Povjerenstvo predložilo Savjetu kako da se izbjegne sukob interesa članova i tako je i postupao. Od 2016.g. do danas dužnosnik nije sudjelovao u glasovanju i sudjelovao u tom dijelu rada Savjeta. Međutim napominje kako će, ako se ponovi situacija iz 2016.g., sigurno raspravljati i glasovati te se poslužiti svim zakonitim sredstvima za zaštitu bilo pojedinaca bilo institucija koje predstavlja, kao i ustavnih sloboda, ako iste budu ponovo napadnute i ugrožene.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 3. ZSSI-a propisano je da su zastupnici u Hrvatskom saboru dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Stoga je i Milorad Pupovac, povodom obnašanja dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti, te povjerenje građana.

Člankom 4. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da su povezane osobe u smislu navedenog Zakona su bračni ili izvanbračni drug dužnosnika, njegovi srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre dužnosnika te posvojitelj, odnosno posvojenik dužnosnika te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanima s dužnosnikom.

Člankom 15. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/02., 47/10., 80/10., 93/11.), propisano je da pripadnici nacionalnih manjina radi očuvanja, razvoja, promicanja i iskazivanja svog nacionalnog i kulturnog identiteta mogu osnivati udruge, zaklade i fundacije, te ustanove za obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja, kulturne, izdavačke (nakladničke), muzejske, arhivske, knjižnične i znanstvene djelatnosti.

Člankom 35. stavkom 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da Savjet za nacionalne manjine raspoređuje sredstva koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, a korisnici sredstava podnose Savjetu godišnja izvješća o trošenju sredstava koja su im doznačena iz državnog proračuna, o čemu Savjet izvješćuje Vladu Republike Hrvatske.

Člankom 36. stavkom 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da su članovi Savjeta za nacionalne manjine, između ostalih i zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru. Dužnosnik Milorad Pupovac, koji je izabran za zastupnika srpske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, istovremeno je, na temelju obnašanja dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru, ujedno i član Savjeta na nacionalne manjine u skladu s navedenom odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Člankom 36. stavkom 8. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da Savjet donosi program rada, finansijski plan, završni račun i odluke o raspoređivanju sredstava koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, dok je u članku 36. stavku 10. istog Zakona propisano je da Savjet odlučuje većinom svojih članova.

U predmetu koji se pred Povjerenstvom vodio pod brojem SI-176/13 Povjerenstvo je od Savjeta za nacionalne manjine zatražilo i dobilo očitovanje kojim se pojašnjava postupak raspodjele sredstava osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske za nacionalne manjine. Savjet za nacionalne manjine u očitovanju navodi da se sredstva Državnog proračuna, osigurana za sufinanciranje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina, raspoređuju manjinskim udrugama i ustanovama za programe informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija, te programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora.

Odluke o rasporedu sredstava Savjetu za nacionalne manjine predlaže Povjerenstvo za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina, nakon pregleda programa koji su se prijavili na Javni poziv. Povjerenstvo se sastoji od članova Savjeta za nacionalne manjine i vanjskih članova.

Nadalje se obrazlaže da Povjerenstvo za raspodjelu sredstava predlaže odluku isključivo na temelju Kriterija za utvrđivanje finansijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina. Kriterijima se utvrđuju prepostavke koje nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina trebaju ispunjavati prilikom podnošenja zahtjeva za dodjelom finansijske potpore iz sredstava Državnog proračuna putem Savjeta za nacionalne manjine.

O prijedlogu odluke Povjerenstva za raspodjelu odnosno dodjelu sredstava na javnoj sjednici glasuje 19 članova Savjeta za nacionalne manjine, a za one udruge i ustanove koje nisu ispunile prepostavke za finansijsku potporu iz Državnog proračuna i propisane Kriterije, Povjerenstvo predlaže Savjetu odbijanje zahtjeva za sufinanciranjem. Savjet pri donošenju odluke o rasporedu sredstava može formirati stručnu radnu skupinu za ocjenu predloženih

programa sastavljenu od stručnjaka iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija.

Navedenim Kriterijima popisani su opći i posebni kriteriji za utvrđivanje finansijske potpore za kulturnu autonomiju nacionalnih manjina iz sredstava Državnog proračuna. Među posebnim kriterijima navodi se da zahtjev za dodjelu finansijske potpore mogu uputiti udruge i ustanove nacionalnih manjina koje su upisane u Registar udruga Republike Hrvatske i Sudski registar ustanova, koje aktivno djeluju u Republici Hrvatskoj najmanje 24 mjeseci prije podnošenja zahtijeva i u čijem je sastavu najmanje 20 članova pripadnika nacionalne manjine, a one udruge i ustanove koje prvi put podnose zahtjev dužne su uz prijavu priložiti dokaz o dosadašnjem djelovanju. Predloženi programi ocjenjuju se na temelju njihove kvalitete i održivosti, broja članova koje udruga okuplja, prethodnih rezultata i razgranatosti njezinih članica na lokalnoj razini. Prednost imaju programi udruga i ustanova koje okupljaju većinu pripadnika pojedine nacionalne manjine, koje su kroz druže vrijeme ostvarile značajne rezultate u očuvanju etničkog i kulturnog identiteta.

Udruge i ustanove obvezne su vratiti akontacije i sredstva iz programe koji nisu ili su djelomično ostvaren razmjerno neizvršenom dijelu, a u slučaju da ne vrate daljnje financiranje im se obustavlja. Isto tako, udruge i ustanove su dužne vratiti uplaćena sredstva ako se u međuvremenu cjelokupna sredstva osiguraju iz drugih stavaka Državnog proračuna za isti program. Proračunska sredstva za odobrene programe ne mogu se prenositi u sljedeću godinu, već se za neiskorišteni iznos dodijeljenih sredstava mora izvršiti povrat u Državni proračun. Slijedom iznesenog, u podnesenom očitovanju Savjet za nacionalne manjine navodi kako je specifičnost pripadnika nacionalnih manjina upravo u činjenici da pri imenovanju članova Savjeta za nacionalne manjine, prijedlozi dolaze od manjinskih udruga i udruga organizacije pojedine nacionalne manjine iz kojih dolaze i čije interesu imenovani članovi zastupaju, a u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

SRPSKO NARODNO VIJEĆE - NACIONALNA KOORDINACIJA VIJEĆA SRPSKE NACIONALNE MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ (u dalnjem tekstu: SNV) osnovano je kao neprofitna pravna osoba, te je upisano u Registar udruga pri Ministarstvu uprave pod registarskim brojem 00001366, oblik udruživanja – udruga. Pod podacima o osobama ovlaštenim za zastupanje udruge upisani su Milorad Pupovac, predsjednik udruge, i Aleksandar Milošević, zamjenik predsjednika.

Uvidom u internetske stranice Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske utvrđeno je da je dr. Milorad Pupovac član Savjeta.

Povodom zaprimljene prijave, Povjerenstvo je od Savjeta za nacionalne manjine pribavilo Zapisnik sa 68. sjednice Savjeta od 5. svibnja 2016.g., koji je dostavljen uz Izjave o nepristranosti i povjerljivosti predsjednika i članova Savjeta i Izjave članova Povjerenstva za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za 2016.g.

Uvidom u Zapisnik 68. sjednice Savjeta za nacionalne manjine utvrđeno je kako je sjednici, između ostalih, bio nazočan i dužnosnik Milorad Pupovac. Pod točkom 2. raspravljanju je i odlučivano o Prijedlogu Odluke o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu za 2016. godinu („Narodne novine“, broj 26/16) u Razdjelu 02021 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 381 Tekuće donacije. U zapisniku je konstatirano da se iz rasprave i glasovanja povukao zastupnik Šandor Juhas te da je, nakon kraće rasprave, na prijedlog Povjerenstva za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina, Savjet jednoglasno donio odluku o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016.g.

Uvidom u Odluku Savjeta za nacionalne manjine o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu za 2016. godinu („Narodne novine“, broj 26/16) u Razdjelu 02021 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 381 Tekuće donacije utvrđeno je da su sredstva u Državnom proračunu raspoređena, pod točkom XV. Srbi - 3. Srpsko narodno vijeće – Nacionalna koordinacija Vijeća srpske nacionalne manjine u RH u iznosu od 3.590.000,00 kn.

Slijedom navedenog, iz prikupljenih podataka i dokumentacije Povjerenstvo je utvrdilo kako je dužnosnik Milorad Pupovac, kao zastupnik srpske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, član Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske te istovremeno i predsjednik udruge SNV.

Povjerenstvo ističe kako članstvo u SNV i obavljanje funkcije predsjednika udruge SNV samo po sebi nije u suprotnosti sa odredbama ZSSI-a, budući da je člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano da dužnosnici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela, najviše dviju, neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Međutim, Povjerenstvo je u predmetnom postupku utvrdilo da je dužnosnik Milorad Pupovac, kao član Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske, na 68. sjednici Savjeta 5. svibnja 2016.g., kada se provodio postupak glasanja o Prijedlogu Odluke o rasporedu sredstava osiguranim u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016.g., sudjelovao u glasovanju o prijedlogu Odluke, a kojom Odlukom su sredstva dodijeljena i SNV u iznosu od 3.590.000,00 kn. Ovakvo postupanje dužnosnika Milorada Pupovca, prema stajalištu Povjerenstva, nije u skladu s načelima obnašanja javnih dužnosti.

Naime, prihvaćanjem imenovanja na javnu dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru dužnosnik se obvezao obnašati javnu dužnost na način da u svim situacijama iz kojih proizlazi ostvarivanje i nekog privatnog interesa dužnosnika ili s njim povezanih osoba, prednost da zaštiti javnih interesa. Među načelima obnašanja javnih dužnosti ističe se nužnost transparentnog postupanja, a posebno prilikom dodjele javnih sredstava, jer je u takvim slučajevima zanimanje građana opravdano jače, pa se postupcima kojima dužnosnik u takvim slučajevima otklanja

sumnju u svoju nepristranost u odlučivanju, jača povjerenje građana u tijela javne vlasti. Samim činom sudjelovanja u postupku glasanja u donošenju odluke kojom se dodjeljuju sredstva i udruzi/savezu udrug, u kojem je dužnosnik član, dužnosnik se nalazi u situaciji mogućeg, odnosno percipiranog sukoba interesa.

Sudjelovanjem u postupku glasanja, dužnosnik nije uskladio svoje ponašanje u skladu s odredbom članka 5. ZSSI-a. Naime, uputno bi bilo da se dužnosnik Milorad Pupovac izuzeo iz samog postupka glasanja. Da je dužnosnik postupio na opisani način, otklonio bi se vanjski dojam da je dužnosnik svojom položajem utjecao na dodjelu sredstava savezu udruga čiji je član te bi se time ostvarili zahtjevi očuvanja povjerenja građana u tijela javne vlasti, odnosno dužnosnik bi na taj način pravilno upravljao situacijom mogućeg odnosno percipiranog sukoba interesa.

Povjerenstvo naglašava kako je ranije donešenom Odlukom, BROJ: 711-I-523-P-176-13/15-06-3 od 4. ožujka 2015.g., odlučilo da se postupak protiv dužnosnika Milorada Pupovca, zastupnika u Hrvatskom saboru, neće pokrenuti, obzirom da je povodom zaprimljenih prijava od 11. srpnja 2013.g. i 23. siječnja 2014.g., utvrđeno kako dužnosnik u prethodnim godinama, u kojima je Savjet za nacionalne manjine odlučivao o prijedlogu dodjele sredstava SNV, nije bio prisutan ili nije sudjelovao u postupku glasovanja pri donošenju odluka Savjeta. Povjerenstvo pozdravlja takvo postupanje dužnosnika te ukazuje na potrebu daljnje zaštite vlastite vjerodostojnosti i povjerenja građana prilikom donošenja odluka o raspodjeli finansijskih sredstava iz Državnog proračuna u sljedećim godinama.

Za povredu načela obnašanja javnih dužnosti propisanih člankom 5. ZSSI-a ZSSI nije propisao mogućnost izricanja sankcije.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo je donijelo odluku kao što je navedeno u izreci ovog akta.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv odluke Povjerenstva može se pokrenuti upravni spor. Upravna tužba podnosi se nadležnom upravnom sudu u roku od 30 dana od dana dostave odluke Povjerenstva. Podnošenje tužbe nema odgodni učinak.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Milorad Pupovac, elektroničkom dostavom
2. Podnositelj prijave, putem e-mail adrese
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana

